

Charakteristika předmětů expozice Collegia Bohemica

Počet exponátů budoucí expozice muzea německy hovořících obyvatel českých zemí se bude pohybovat okolo dvou tisíc.

Do každé místnosti počítáme s jedním ústředním exponátem (např. stroj z počátku 20. století do oddílu Epocha podnikatelů, č. 1 ve druhém patře, socha Josefa II. oddíl 2, první patro) nebo souborem exponátů (např. sochy sv. Jana Nepomuckého do oddílu Zasažení zbožností, č. 3 v prvním patře).

Některé místnosti budou namísto ústředního exponátu mít ústřední scénické aranžmá, jen zčásti tvořené originálními exponáty; vedle dominantních scénických prvků popsaných v Podrobných podmínkách zadání to bude dále model středověké vsi Bystřec (oddíl 7, první patro), sněmovní lavice a řečnický pultík (oddíl A, druhé patro) anebo trojice soch F. Metznera z Liberce (oddíl B, druhé patro).

Početnou součástí budou exponáty z papíru (knihy různých formátů, jazyků, písem i stáří, grafiky, kresby, plakáty), i když je vždy není třeba vystavovat v jejich trojrozměrné podobě. Významnou skupinou budou drobnější užité předměty často denní potřeby (nádobí, zrcátka, šperky, ale i sáňky, které v horských oblastech byly dlouhou dobu základním dopravním prostředkem).

V expozici se návštěvník dále setká s nábytkem (barokní skříň z jihočeského statku, inventář hostince z přelomu 19. a 20. století, salón ve stylu biedermeieru), oděvy (kroje, civilní oděvy i vojenské oděvy), turistickými suvenýry a předměty politické agitace (odznaky, turistické průvodce, pohlednice, mapy, plakáty, hlasovací lístky).

Jedním z exponátů (oddíl 2, druhé patro, Národnostní boj vítězící) bude i lavice z německé školy v Brně [CB_Rakousko_lavice] z konce 19. století. Bude symbolem vyhoceného boje, který tehdy obě hlavní národnosti zvláště ve smíšených oblastech sváděli o jazykovou příslušnost jednotlivých dětí. Zadavatel považuje za důležitější prezentovat příběh spojený s předmětem než jednotlivý předmět coby osamocený artefakt.

Část exponátů budou tvořit předměty v plánované podobě běžně nevystavované. V oddílu Kdo jsou „naši Němci“? (písm. A v prvním patře) počítáme s vystavením půdního nálezu, který se skládá z několika desítek jednotlivých položek. Jeho součástí jsou oděvy (mj. 15 lékárnických plášťů, několik párů podkolenek různých barev, balík modré látky). Najdeme v něm ale i vybavení fotokomory (lahvičky s různými chemikáliemi, zvětšovací skla, exponované i neexponované skleněné desky) a osobní drobnosti (dvě dýmky). Jeho zvláštní část pak tvoří dřevěná bednička (29 x 43,5 x 16 cm) s papírovými baleními Schichtova mýdla [CB_Schicht_mýdlo].

Typy předmětů zastoupených v expozici mohou přiblížit například:

[CB_Mattoni_lahev] [CB_oplatkovač] [CB_oplatky_krabička]

– oddíl A, první patro

Dvě možnosti jak zachytit jedno z témat spojených se západočeskými lázněmi. Lahev od minerální vody (34 x 18 x 9 cm, voskovaný korek) a litinový oplatkovač - pomůcka na výrobu karlovarských oplatek – společně s papírovou krabičkou na oplatky (průměr 19 cm).

[CB_Labe_mapa1] [CB_Labe_mapa2] - oddíl A, první patro

Jeden z typů turistických materiálů (leporelo) Prag-Dresdner Panorama für Touristen der Eisenbahn und Dampfschiffahrt (Prag 1858) zachycuje železniční a lodní cestu z Prahy do Drážďan, po stranách se nacházejí grafiky zámků v blízkosti řeky.

[CB_domky_RKarasek_obraz] - oddíl B, první patro

R. Karásek - Schlag bei Gablonz, olej, plátno 91 x 91 cm

[CB_Jungmann_slovník] - oddíl 1, první patro

Jungamnn, Josef: Slovník česko-německý ... 5 sv. Praha, 1836

[CB_Špork_kniha_1] - oddíl 4, první patro

[CB_Špork_kniha_2]

Česká šlechta, vyznačující se většinou nadnárodním zemským vlastenectvím, hrála v dějinách země mimořádnou úlohu. V expozici může být zastoupena např. portrétem mecenáše umění a nakladatele, říšského hraběte Františka Antonína Šporka (1662-1738). Portrét je z dvousvazkové knihy "Das Christliche Jahr, Oder Die Episteln und Episteln und Evangelien...", která vyšla v Praze v roce 1733.

[CB_svVáclav_ilustrace] - oddíl 7, první patro

Uctívání českého zemského patrona svatého Václava po staletí spojovalo německé a české křesťany v českých zemích. Zde jeho vyobrazení z prvotisku Legenda aurea od Jakuba de Voraigne (1488).

[CB_TGM_EOrlik_obraz] - oddíl B, druhé patro

E. Orlik - Olejová studie portrétu T. G. Masaryka, olej, plátno na lepence, s. p. 61,5 x 48 cm

[CB_selka_soška] [CB_kroj_čepiček] - oddíl 2, druhé patro

Regionální rozmanitost není třeba prezentovat jen na dochovaných krojích, ale třeba i na keramické sošce selky (výška 40 cm, obvod podstavce 49 cm, keramika, žlutý šátek, modrá zástěra, hnědá sukně, signováno Willy Russ).